

รายงานโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนและท้องถิ่น
(โครงการระยะที่ 1)

ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

อาจารย์องอาจ ทับบุรี และคณะ

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ในพระบรมราชูปถัมภ์
ประจำปีงบประมาณ 2563

รายงานโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนและท้องถิ่น
(โครงการระยะที่ 1)

ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

อาจารย์องอาจ ทับบุรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำพล เทศดี
อาจารย์ ดร. จิตตภู พูลวัน
อาจารย์กันยารัตน์ เอกเอี่ยม
อาจารย์ภัทรเวช ธาราเวชรักษ์

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ประจำปีงบประมาณ 2563

กิตติกรรมประกาศ

รายงานโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนและท้องถิ่น สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ในกิจกรรม สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ศึกษาชุมชนและจัดทำฐานข้อมูล ตำบล และจัดทำแผนปฏิบัติการเพิ่มรายได้ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี (โครงการระยะที่ 1) คณะผู้ดำเนินโครงการขอกราบ ขอบพระคุณผู้ว่าราชการจังหวัด พัฒนาชุมชนจังหวัด และหน่วยงานราชการระดับจังหวัดปทุมธานี นายอำเภอลาดหลุมแก้ว สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานเกษตรอำเภอ และหน่วยงานราชการระดับ อำเภอลาดหลุมแก้ว คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่สำนักส่งเสริมการ เรียนรู้และบริการวิชาการ องค์กรบริหารส่วนตำบลระแหง เทศบาลตำบลระแหง กำนันตำบลระแหง ผู้นำชุมชนที่ให้คำแนะนำ และสนับสนุนการดำเนินโครงการ และขอขอบคุณประชาชนตำบลระแหงที่ ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ทำให้โครงการสามารถจัดทำแผนปฏิบัติการเพิ่มรายได้ยกระดับ คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี (โครงการระยะที่ 1) ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

อาจารย์องอาจ ทับบุรี และคณะ
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
ปีพุทธศักราช 2563

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ง
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาชุมชนเบื้องต้นในระดับตำบล	4
ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพ ปัญหา ความต้องการ และประเด็นการพัฒนาเชิงพื้นที่	9
3.1 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในการพัฒนาตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี	9
3.2 แผนที่แสดงศักยภาพด้านต่าง ๆ ของแต่ละหมู่บ้านในตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี	16
3.3 ปัญหาและความต้องการในพื้นที่ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี	18
3.4 ประเด็นการพัฒนาเชิงพื้นที่ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี	19
ส่วนที่ 4 รูปแบบชุมชนนวัตกรรมในการพัฒนา	23

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 รายละเอียดหมู่บ้านในตำบลระแหง	6
2 รายละเอียดครัวเรือน และประชากรของตำบลระแหง	6

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 อาณาเขตติดต่อของตำบลระแหง	4
2 การแบ่งเขตการปกครองของตำบลระแหง	5
3 ศักยภาพชุมชนตำบลระแหง หมู่ที่ 1-12	17
4 รูปแบบการพัฒนาชุมชนนวัตกรรมตำบลระแหง	23
5 รูปแบบกิจกรรมการพัฒนาชุมชนนวัตกรรมวิสาหกิจชุมชนเข้มแข็งตำบลระแหง	24

ส่วนที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ตามที่ภาครัฐได้เชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติเข้ากับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ของประเทศไทย และยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ 20 ปี ระหว่างปี 2560 ถึง ปี 2579 โดยน้อมนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นการพัฒนาแบบยั่งยืนโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่อยู่ และใช้หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดชบรมนาถบพิตร มาเป็นแนวทางในการดำเนินนโยบาย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และยกระดับรายได้ของประชาชน แก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร พัฒนาโภชนาการและความปลอดภัยด้านอาหาร เพื่อนำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ของประชาชนและประเทศชาติ ซึ่งสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร รัชกาลที่ 10 ทรงมีพระปณิธานแน่วแน่ที่จะสานต่อโครงการในพระราชดำริของพระราชบิดา เพื่อช่วยเหลือประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นมหาวิทยาลัยที่พระราชอาประสงค์ให้เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 7 ที่ระบุให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเสริมพลังปัญญาของแผ่นดิน ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์เพื่อยกคุณภาพมาตรฐานมหาวิทยาลัยราชภัฏสู่คุณภาพเป็นเลิศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตสู่ต้นกบฏีบัณฑิตอย่างมืออาชีพ การยกคุณภาพมาตรฐานชีวิตของชุมชน ท้องถิ่น และพื้นที่ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน พร้อมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนางานพันธกิจสัมพันธ์ และถ่ายทอด เผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีกลยุทธ์ในการสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติจากภายในและภายนอก เพื่อร่วมกันศึกษาแก้ไขปัญหาของชุมชน ท้องถิ่นและเสริมพลังให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น

ดังนั้นคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงได้จัดทำโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนและท้องถิ่น สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ในพื้นที่ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี โดยมีเป้าหมายเพื่อให้คนในชุมชนสามารถบริหารจัดการชีวิตตนเองได้อย่างสมดุลและมีความเหมาะสม สามารถดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น เพิ่มคุณค่าและมูลค่า เสริมเศรษฐกิจฐานรากในชุมชนให้มีความเข้มแข็ง มั่นคง นำไปสู่การพึ่งพาตนเองและช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชนได้อย่างยั่งยืน ส่งผลให้ชุมชนหมู่บ้านมีคุณภาพชีวิตและรายได้ที่เพิ่มขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการสำรวจลงพื้นที่ชุมชนในระดับตำบล และกลุ่มเป้าหมาย

- 1) เพื่อสร้างความร่วมมือกับพื้นที่ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี
- 2) เพื่อสำรวจบริบทชุมชน คริวเรือนเป้าหมาย และจัดทำฐานข้อมูลตำบล
- 3) เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการลดรายจ่าย/เพิ่มรายได้ ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

1.3 ขอบเขตการสำรวจลงพื้นที่ชุมชนในระดับตำบล และกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย	ประชาชนในหมู่ที่ 1 – 12 ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี
ผู้เข้าร่วมโครงการ	ประชาชนตำบลระแหง จำนวนไม่น้อยกว่า 400 คริวเรือน
ระยะเวลาดำเนินโครงการ	เดือนพฤศจิกายน 2562 ถึงเดือนมกราคม 2563

1.4 วิธีการดำเนินการสำรวจความต้องการของชุมชนในระดับตำบล และกลุ่มเป้าหมาย

การดำเนินโครงการคณะผู้ดำเนินการมุ่งเน้นการสร้างกรอบปัญหาและความต้องการของชุมชนระดับตำบล เพื่อกำหนดแผนปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนแนวทางลดปัญหาความยากจนของประชาชนและยกระดับขีดความสามารถของเศรษฐกิจรากฐาน การจัดการสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี วิธีการดำเนินการเน้นไปที่การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ซึ่งเป็นการบูรณาการการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้มาซึ่งแผนพัฒนาชุมชนที่จะสามารถลดความเหลื่อมล้ำในการยกระดับรายได้ของประชาชนนวัตกรรมและกระบวนการทางความคิดสร้างสรรค์ที่จะเพิ่มมูลค่าทรัพยากรที่ไม่ก่อประโยชน์ในชุมชนให้เกิดประโยชน์อันส่งผลให้ประชาชนมีรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้นกระบวนการลดปัญหาความยากจนที่เหมาะสมกับการเข้าถึงของประชาชนทุกวัยได้อย่างทั่วถึงและยั่งยืนและเผยแพร่องค์ความรู้สู่ประชาชนกลุ่มอื่นๆ ได้โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดทำปฏิทินการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลและยกระดับพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนและท้องถิ่นเข้าพบและแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐและขอปรึกษาหารือทิศทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลระแหง ได้แก่ นายอำเภอ ส่วนงานปกครองอำเภอ พัฒนาการอำเภอ เกษตรอำเภอ ณ ที่ว่าการอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี กำนันตำบลระแหง องค์การบริหารส่วนตำบลระแหง และเทศบาลตำบลระแหง เพื่อขอปรึกษาหารือ เกี่ยวกับทิศทางการดำเนินโครงการ และขอฐานข้อมูลตำบลเบื้องต้น

2. ศึกษาชุมชนและจัดทำฐานข้อมูลตำบล ดำเนินการประมวลผลรวบรวมข้อมูลจากเอกสารฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องของตำบลระแหง โดยใช้ข้อมูลจากบัตรสวัสดิการแห่งรัฐและเกณฑ์ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.) ที่ตกเกณฑ์ของพัฒนาการจังหวัดจัดประชุมผู้นำชุมชนทั้งตำบลระแหง ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชนรวมหมู่บ้านละ 3 คน เพื่อวางกรอบในการพัฒนาร่วมกันรวมทั้งคัดเลือกเป้าหมายในการพัฒนาศึกษาพื้นที่ เยี่ยมชมรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากพื้นที่ของตำบลร่วมกับเครือข่ายประชาชาติ 3 ครั้ง ในการเก็บข้อมูล OP3 รวมทั้งศึกษาบริบทชุมชนในภาพรวม

ศึกษา ประเมินศักยภาพ ปัญหา ทุณของชุมชนจัดเวทีประชุมเสวนาค้นข้อมูลให้กับชุมชนจัดทำ รายงานผลการศึกษาชุมชน และครัวเรือนเป้าหมาย จัดทำฐานข้อมูลตำบล (OP2 และ OP3) และ ประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อ (PAR) กำหนดแผนการพัฒนาชุมชนร่วมกับคนในชุมชน และ ครัวเรือนเป้าหมายในตำบลระแหง

1.5 เครื่องมือที่ใช้การสำรวจความต้องการของชุมชนในระดับตำบล และกลุ่มเป้าหมาย

การดำเนินโครงการ เก็บข้อมูลพื้นฐานชุมชนจากหน่วยงานราชการระดับจังหวัด อำเภอ และ ตำบล ซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิ นำข้อมูลที่ได้วางแผนลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ เจาะลึกแบบมีโครงสร้าง (OP3-2) แบบสอบถาม (OP3-1)

ส่วนที่ 2

ผลการศึกษาชุมชนเบื้องต้นในระดับตำบล

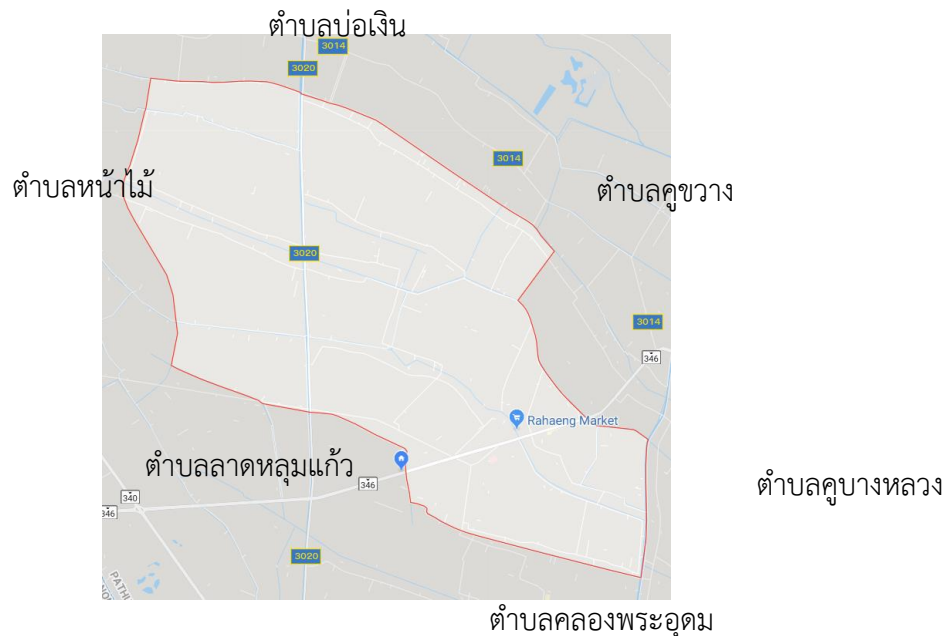
ตำบลระแหง เป็นส่วนหนึ่งของอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี สาเหตุที่เรียกชื่อตำบลนี้ว่าระแหง เริ่มต้นจากสมัยก่อนในฤดูน้ำหลากลงมาพื้นที่ตำบลนี้จะท่วมทุกพื้นที่ ขณะที่ฤดูแล้งน้ำตามธรรมชาติจะแห้งเป็นเวลาหลายเดือน ดังนั้นกว่าจะถึงฤดูฝนจึงทำให้พื้นดินแตกเป็นร่องๆ ซึ่งเรียกว่า ระแหง ด้วยเหตุดังกล่าวประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณนี้จึงเรียกชื่อคลองที่เป็นแหล่งน้ำเลี้ยงของหมู่บ้านว่า “คลองระแหง” จนมีการนำชื่อคลองดังกล่าวมาตั้งเป็นชื่อ “ตำบลระแหง” ในปัจจุบัน

2.1 ลักษณะภูมิประเทศ

- ⊕ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มลาดเอียงเล็กน้อย
- ⊕ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา
- ⊕ ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินเหนียว
- ⊕ มีลำคลองตัดผ่านพื้นที่หลายสาย ได้แก่ คลองระแหง คลองมหาโยธา คลองพระอุดม

คลองลาดหลุมแก้ว คลองลาดหลุมเขียว คลองลัดตาม้วย และคลองลัดตาเขียน

2.2 อาณาเขตติดต่อ

ภาพที่ 1 อาณาเขตติดต่อของตำบลระแหง

จากภาพที่ 1 สามารถบอกเขตติดต่อของตำบลระแหง ออกเป็นทิศหลัก 4 ทิศ ได้ดังนี้

- ⊕ ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลบ่อเงิน และตำบลหน้าไม้
- ⊕ ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลคลองพระอุดม และตำบลลาดหลุมแก้ว
- ⊕ ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลคูขวาง และตำบลคูบางหลวง
- ⊕ ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลหน้าไม้ และตำบลลาดหลุมแก้ว

2.3 พื้นที่ของตำบล

ตำบลระแหงมีพื้นที่รวมทั้งหมด 35,871 ไร่ 3 งาน ทั้งนี้เนื่องจากตำบลระแหงแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 2 ส่วน คือ เทศบาลตำบลระแหง และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.ระแหง) จึงสามารถจำแนกพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน ได้ดังนี้

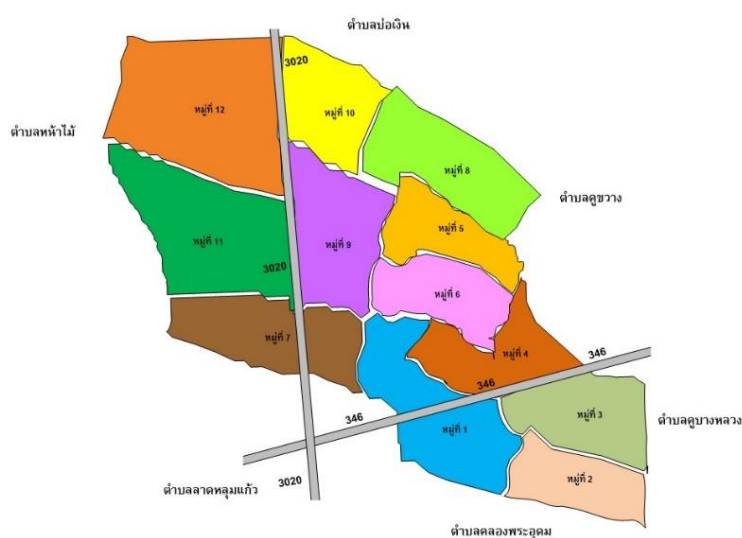
- ⊕ เทศบาลตำบลระแหง มีเนื้อที่ 11,387 ไร่ 2 งาน
- ⊕ องค์การบริหารส่วนตำบล มีเนื้อที่ 24,493 ไร่ 1 งาน

2.4 สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของตำบลระแหง แบ่งออกเป็น 3 ฤดู ได้แก่

- ⊕ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ - เมษายน
- ⊕ ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคม - กันยายน
- ⊕ ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือน ตุลาคม - มกราคม

2.5 เขตการปกครอง

ภาพที่ 2 การแบ่งเขตการปกครองของตำบลระแหง

ตำบลระแหงแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 12 หมู่บ้าน ตามภาพที่ 2 ภายใต้การปกครองของกำนันพนม อินทร์ประสิทธิ์ และยังแบ่งพื้นที่รับผิดชอบจาก 2 หน่วยงาน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลระแหง (อบต. ระแหง) รับผิดชอบดูแลพื้นที่โดยนายกามาโนชย์ อินทร์ประสิทธิ์ และเทศบาลตำบลระแหง รับผิดชอบดูแลพื้นที่โดยนายกวันเพ็ญ เจริญนนทสิทธิ์ สำหรับรายละเอียดหมู่บ้านเบื้องต้นมีดังนี้

ตารางที่ 1 รายละเอียดหมู่บ้านในตำบลระแหง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อผู้ใหญ่บ้าน	พื้นที่รับผิดชอบโดย	
			อบต.	เทศบาล
1	บ้านบ่อน้ำเขียว	นางวิทนา สุตรัก	✓	✓
2	บ้านประกายแก้วพัฒนา	นายมนัส มีทอง		✓
3	บ้านคลองระแหงพัฒนา	นายบรรเจิด ใจมั่น		✓
4	บ้านระแหง	นายวิชัย อินทร์ประสิทธิ์		✓
5	บ้านคลองโยธา	นายชูศักดิ์ สวนทับทิม	✓	✓
6	บ้านคลองระแหง	นายदानัย ชมแคะ	✓	✓
7	บ้านปลายคลองระแหง	นางสาววาริน โพธิ์ไทร	✓	
8	บ้านคลองถ้ำตะบัน	นายสมปอง ทองอร่าม	✓	✓
9	บ้านคลองวัดบัวสุวรรณ	นายพนม อินทร์ประสิทธิ์	✓	
10	บ้านคลองถ้ำตะบัน	นายสมพงษ์ เจริญสุข	✓	
11	บ้านปลายคลองระแหง	นายทองเจียม ขำคม	✓	
12	บ้านคลองดับผักชี	นายสุชิน สาตรา	✓	

2.6) ประชากร

ตำบลระแหงมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 17,874 คน แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 8,632 คน และเพศหญิง จำนวน 9,242 คน จำนวนครัวเรือน รวมทั้งสิ้น 6,572 ครัวเรือน ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายหมู่บ้านได้ดังนี้

ตารางที่ 2 รายละเอียดครัวเรือน และประชากรของตำบลระแหง

หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	จำนวนประชากร		
		ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
1	2,500	2,230	2,377	4,607
2	180	278	315	593
3	537	1,148	1,162	2,310

ตารางที่ 2 รายละเอียดครัวเรือน และประชากรของตำบลระแหง (ต่อ)

หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	จำนวนประชากร		
		ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
4	1,681	2,029	2,335	4,364
5	206	369	384	753
6	358	523	542	1,065
7	207	318	320	638
8	110	208	219	427
9	411	700	674	1,374
10	143	309	284	593
11	121	220	280	500
12	118	300	350	650
รวม	6,572	8,632	9,242	17,874

2.7 สถานที่สำคัญด้านการศึกษา

⊕ โรงเรียนบัวแก้วเกษร เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เขต 4 (กระทรวงศึกษาธิการ)

⊕ โรงเรียนชุมชนวัดบัวแก้วเกษร (วรพงศ์อนุกุล) เปิดสอนระดับอนุบาล จนถึงประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 (กระทรวงศึกษาธิการ)

⊕ โรงเรียนวัดบัวสุวรรณประดิษฐ์ เปิดสอนระดับอนุบาล จนถึงมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 (กระทรวงศึกษาธิการ)

⊕ โรงเรียนวัดลาดหลุมแก้ว เปิดสอนระดับอนุบาล จนถึงประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 (กระทรวงศึกษาธิการ)

⊕ โรงเรียนประชุมวิทยา เปิดสอนระดับอนุบาล จนถึงประถมศึกษาปีที่ 6 ดำเนินการโดยเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (กระทรวงศึกษาธิการ)

⊕ ระบบการศึกษานอกโรงเรียน ตั้งอยู่ในบริเวณที่ว่าการอำเภอลาดหลุมแก้ว

⊕ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.ระแหง

⊕ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลระแหง

⊕ ห้องสมุดชุมชนตำบลระแหง

2.8 สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา

- ⊕ วัดบัวแก้วเกษร
- ⊕ วัดสหธรรมทรศน์
- ⊕ วัดบัวสุวรรณประดิษฐ์
- ⊕ คริสตจักรลาดหลุมแก้ว

2.9 สถานที่สำคัญด้านสาธารณสุข

- ⊕ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนตำบลระแหง
- ⊕ โรงพยาบาลลาดหลุมแก้ว

2.10 การค้าขาย

การค้าขายและการบริการร้านค้าส่วนใหญ่จะเป็นร้านค้าปลีกและบริการตั้งหนาแน่นบริเวณสองข้างทางของถนนหมายเลข 346 ในเขตพื้นที่หมู่ 1 หมู่ 3 และหมู่ 4 สำหรับสินค้าส่วนใหญ่เป็นเครื่องอุปโภคบริโภค นอกจากนี้ยังมีตลาดซึ่งเป็นที่จับจ่ายใช้สอยของคนในตำบล รวมถึงเป็นแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

⊕ ตลาดระแหง 100 ปี เป็นตลาดเก่าย้อนยุคของตำบลระแหง ซึ่งตั้งอยู่ริมคลองระแหง สินค้าส่วนใหญ่เป็นเครื่องอุปโภคบริโภค และเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ปัจจุบันได้มีการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของอำเภอลาดหลุมแก้ว

⊕ ตลาดนัดเข้าวัดบัวแก้วเกษร เป็นตลาดนัดที่มีทุกเช้า และจะมีร้านค้าเยอะมากเป็นพิเศษ ในเช้าวันอาทิตย์จัดขึ้นบริเวณลานคอนกรีตของวัดบัวแก้วเกษร (วัดระแหง) มีผู้คนจากหลายหมู่บ้าน รวมถึงตำบลข้างเคียงมาจับจ่ายใช้สอยสินค้าอุปโภค บริโภคเป็นจำนวนมาก

⊕ ตลาดนัดคลองถม เป็นตลาดนัดเย็นบริเวณตรงข้ามปากทางเข้าโรงพยาบาลลาดหลุมแก้ว สินค้าส่วนใหญ่เป็นสินค้าอุปโภค บริโภคเป็นจำนวนมาก อาทิเช่น อาหาร ผัก ผลไม้ เครื่องปรุงรส และอุปกรณ์-เครื่องใช้ในครัวเรือน

⊕ ตลาดนัดข้างบริษัท ซีพี แรม จำกัด เป็นตลาดนัดเช้าจนถึงเย็นอยู่บริเวณข้างทางเข้าบริษัท ซีพี แรม จำกัด ผู้ที่มาจับจ่ายส่วนใหญ่เป็นพนักงานของบริษัทในบริเวณนั้นมาซื้ออาหาร และผลไม้ไปรับประทาน

ส่วนที่ 3

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพ ปัญหา ความต้องการ และประเด็นการพัฒนาเชิงพื้นที่

การวิเคราะห์ชุมชนดำเนินการโดยอาศัยข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมจากฐานข้อมูลแผนพัฒนา ยุทธศาสตร์จังหวัดปทุมธานี แผนพัฒนาอำเภอลาดหลุมแก้ว แผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วน ตำบลระแหง แผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลระแหง ฐานข้อมูลกรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนา ชุมชนอำเภอลาดหลุมแก้ว สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว ประมงและปศุสัตว์อำเภอลาดหลุม แก้ว และการสืบค้นจากสื่อออนไลน์ต่างๆ และดำเนินการเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากการจัดเวทีประชุม ผู้นำชุมชน การสัมภาษณ์รายคนและกลุ่มในพื้นที่ตำบลระแหง และผู้มีส่วนได้เสีย นำข้อมูลที่ได้ ประมวลผล สังเคราะห์ผล แบ่งเป็นด้านดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในการพัฒนาตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

1. ด้านทรัพยากรมนุษย์

- หมู่ที่ 2 มีคุณศรีนวล งามสะอาด เป็นปราชญ์ชาวบ้านด้านขนมหวาน (ขนมไทย) ที่ สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการรวบรวมความรู้ด้านขนมหวาน (ขนมไทย)
- หมู่ที่ 3 มีคุณลำพิ่ง ศิริเลิศ เป็นปราชญ์ชาวบ้านด้านการทำปลาเค็มไร้ก้าง ที่สามารถ นำไปสู่พัฒนาด้านการรวบรวมความรู้ด้านการทำปลาเค็มไร้ก้าง
- หมู่ที่ 4 มีคุณน้ำผึ้ง สุขอาจารย์ เป็นปราชญ์ชาวบ้านด้านอาหารหวานคาว และการทำหมี่ กรอบทรงเครื่อง ที่สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการรวบรวมความรู้ด้านอาหารหวานคาว และการทำหมี่ กรอบทรงเครื่อง
- หมู่ที่ 7 มีคุณจำรัส เสียงตั้ง เป็นปราชญ์ชาวบ้านด้านขนมหวาน ที่สามารถนำไปสู่พัฒนา ด้าน การรวบรวมความรู้ด้านขนมหวาน
- หมู่ที่ 8 มีคุณก้าน ล้อสมัย เป็นปราชญ์ชาวบ้านด้านอุปกรณ์ดัก/จับปลา ที่สามารถนำไปสู่ พัฒนาด้าน การรวบรวมความรู้ด้านอุปกรณ์ดัก/จับปลา
- หมู่ที่ 9 มีคุณซ้อย การเกต เป็นปราชญ์ชาวบ้านด้านพันธ์ข้าวปลุก ที่สามารถนำไปสู่ พัฒนาด้าน การรวบรวมความรู้ด้านพันธ์ข้าวปลุก
- หมู่ที่ 11 มีคุณบุญเลิศ แอบบุญ เป็นปราชญ์ชาวบ้านเรื่องดิน ที่สามารถนำไปสู่พัฒนาด้าน การรวบรวมความรู้เรื่องดิน ตลอดจนกระบวนการแก้ไขปัญหาดินเสื่อมสภาพ และปราชญ์ชาวบ้าน เรื่องการผลิต/ประกอบรถเกี่ยวข้าว ที่สามารถนำไปสู่พัฒนาด้าน การรวบรวมความรู้ด้านการการ ผลิต/ประกอบรถเกี่ยวข้าว

2. ด้านภาคีเครือข่ายในพื้นที่

- หมู่ที่ 1 ได้รับความร่วมมือจากโรงพยาบาลลาดหลุมแก้ว มาดูแล และตรวจติดตามสุขภาพของผู้สูงอายุในหมู่บ้านเฟื่องฟ้านคร 5 ซึ่งสามารถนำไปพัฒนา ด้านการส่งเสริมสุขภาพคนในชุมชน
- หมู่ที่ 3 ได้รับความร่วมมือจากกรมพลังงานทดแทน กระทรวงพลังงาน ติดตั้งระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ ไว้ให้ชุมชนได้ศึกษาและใช้งาน ซึ่งสามารถนำไปพัฒนา ด้านการเรียนรู้พลังงานทดแทน ตลอดจนเพิ่มศักยภาพด้านพลังงานทดแทนของชุมชน

3. ทูทางสังคม และทูทางวัฒนธรรม

- หมู่ที่ 1
 - กลุ่มออมวันละ 1 บาท และกองทุนออมแห่งชาติ สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านแหล่งทุนในชุมชน การบริหารจัดการทุนในชุมชน
 - กลุ่มอาชีพทำมุ้งครอบเด็ก สามารถนำไปสู่พัฒนาด้าน การยกระดับมาตรฐาน/คุณภาพการผลิต ตลอดจนการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์
 - กลุ่มอาชีพทำยาหม่องน้ำ สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการยกระดับมาตรฐาน/คุณภาพการผลิต ตลอดจนการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์
 - โรงเรียนวัดลาดหลุมแก้ว สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐาน รวมถึงพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านต่างๆ สำหรับประชาชนในพื้นที่
 - สถานีตำรวจภูธรลาดหลุมแก้ว สามารถนำไปสู่การพัฒนาด้านการพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยของประชาชน การแก้ไขปัญหาการจราจร และอาชญากรรม
 - ที่ว่าการอำเภอลาดหลุมแก้ว สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการติดต่อข้อมูลต่าง ๆ และการบริการของอำเภอลาดหลุมแก้ว
 - สหกรณ์ทางการเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการจัดการความรู้เรื่องการเกษตรกรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่ตำบลระแหง
- หมู่ที่ 2
 - กลุ่มออมละวันละ 1 บาท และกองทุนฌาปนกิจหมู่บ้าน สามารถนำไปสู่พัฒนา ด้านแหล่งทุนในชุมชน การบริหารจัดการทุนในชุมชน
- หมู่ที่ 3
 - มีกลุ่มออมละวันละ 1 บาท กองทุนฌาปนกิจหมู่บ้าน กองทุน อสม. และ กองทุนหมู่บ้าน สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านแหล่งทุนในชุมชน การบริหารจัดการทุนในชุมชน
 - กลุ่มอาชีพเผาถ่าน สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการยกระดับมาตรฐาน/คุณภาพการผลิต ตลอดจนการลดมลภาวะจากกระบวนการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีพลังงานทดแทนเข้ามาช่วย

- กลุ่มอาชีพทำปลาเค็ม สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการยกระดับมาตรฐาน/คุณภาพการผลิต ตลอดจนการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์
- โรงเรียนบัวแก้วเกษร สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย รวมถึงพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านต่างๆ สำหรับประชาชนในพื้นที่
- วัดบัวแก้วเกษร สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของชุมชน และการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน
- สำนักงานเทศบาลตำบลระแหง สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการจัดการระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานของชุมชน
- ศูนย์การเรียนรู้พลังงานทดแทนตามแนวพระราชดำริ สามารถนำไปสู่พัฒนาความรู้ด้านการเพิ่มศักยภาพการผลิตพลังงานไฟฟ้าเพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิตของกลุ่มอาชีพเผาถ่าน และพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านพลังงานทดแทนของอำเภอ
- มีวัฒนธรรมการทำบุญกลางบ้าน จัดขึ้นทุกวันที่ 15 เมษายนของทุกปี สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการเผยแผ่วัฒนธรรมและส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยว
- หมู่ที่ 4
 - มีกลุ่มออมละวันละ 1 บาท และกองทุนฌาปนกิจหมู่บ้าน สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านแหล่งทุนในชุมชน การบริหารจัดการทุนในชุมชน
 - ชมรมเดินบาสโลบ และชมรมกีฬาเปตอง สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพสำหรับประชาชนในพื้นที่ และจัดทำแหล่งเรียนรู้เรื่องกิจกรรมเชิงป้องกันด้านสุขภาพในชุมชน
 - ชมรมมอธรรม มอบทาน และชมรมธรรมะสู่บ้าน ชุมชน สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้คนในชุมชน และจัดทำแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมสำหรับวิถีชีวิตชุมชนเมือง
 - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลระแหง สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนา ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมตามวัยตามศักยภาพของเด็ก
 - ห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ต่าง ๆ ให้แก่คนในชุมชน
 - โรงเรียนชุมชนวัดบัวแก้วเกษร(วรพงศ์อนุกุล) สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐาน รวมถึงพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านต่างๆ สำหรับประชาชนในพื้นที่

- วัดสหธรรมทรศน์ สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของชุมชน และการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน
- โรงพยาบาลลาดหลุมแก้ว สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการสร้างระบบบริหารจัดการบริการประชาชนให้มีความรวดเร็ว และทันสมัย
- ประเพณีตักบาตรพระร้อย สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการเผยแผ่วัฒนธรรมและส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยว
- งานปิดทองหลวงพ่อดำ และงานประจำปีวัดบัวแก้วเกษร สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการเผยแผ่วัฒนธรรมและส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยว
- หมู่ที่ 5
 - มีกลุ่มออมวันละ 1 บาท กองทุนหมู่บ้าน สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านแหล่งทุนในชุมชน การบริหารจัดการทุนในชุมชน
- หมู่ที่ 6
 - มีกลุ่มกองทุนหมู่บ้าน สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านแหล่งทุนในชุมชน การบริหารจัดการทุนในชุมชน
 - กลุ่มรับจ้างฉีดยาข้าว สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยในประกอบอาชีพ และความรู้เรื่องการป้องกันอันตรายจากสารเคมี
 - วัฒนธรรมทำบุญกลางแจ้งหมู่บ้าน จัดขึ้นทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปี สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการเผยแผ่วัฒนธรรมและส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยว
- หมู่ที่ 7
 - กองทุนเงินล้าน กองทุนเงินออมทรัพย์ และกองทุนฌาปนากิจศพ สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านแหล่งทุนในชุมชน การบริหารจัดการทุนในชุมชน
 - กลุ่มอาชีพทำขนมหวาน สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการยกระดับมาตรฐาน/คุณภาพการผลิต ตลอดจนการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์
 - กลุ่มรับจ้างฉีดยาข้าว สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยในประกอบอาชีพ และความรู้เรื่องการป้องกันอันตรายจากสารเคมี
 - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลระแหง สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการสร้างระบบบริหารจัดการบริการประชาชนให้มีความรวดเร็ว และทันสมัย
- หมู่ที่ 8
 - กลุ่มออมละวันละ 1 บาท กองทุนหมู่บ้าน สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านแหล่งทุนในชุมชน การบริหารจัดการทุนในชุมชน
 - กลุ่มอาชีพทำยาหม่อง สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการยกระดับมาตรฐาน/คุณภาพการผลิต ตลอดจนการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์
 - องค์การบริหารส่วนตำบลระแหง สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการจัดการระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานของชุมชน

- หมู่ที่ 9
 - มีกลุ่มออมละวันละ 1 บาท กองทุนหมู่บ้าน สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านแหล่งทุนในชุมชน การบริหารจัดการทุนในชุมชน
 - มีกลุ่มอาชีพทำขนมหวาน สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการยกระดับมาตรฐาน/คุณภาพการผลิต ตลอดจนการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์
- หมู่ที่ 10
 - มีกลุ่มออมละวันละ 1 บาท กองทุนหมู่บ้าน สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านแหล่งทุนในชุมชน การบริหารจัดการทุนในชุมชน
 - กลุ่มเกษตรกรกรรชานา สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเกษตรปลอดภัย และการลดทุนการทำนา
 - กลุ่มอาชีพเลี้ยงหนูนา สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการช่องทางการตลาดและการจัดจำหน่าย
- หมู่ที่ 11
 - มีกลุ่มออมละวันละ 1 บาท กองทุนหมู่บ้าน สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านแหล่งทุนในชุมชน การบริหารจัดการทุนในชุมชน
 - มีกลุ่มอาชีพทำขนมหวาน สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการยกระดับมาตรฐาน/คุณภาพการผลิต ตลอดจนการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์
 - กลุ่มอาชีพผลิตรถเกี่ยวข้าว “วรพจน์การช่าง” สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านศูนย์การเรียนรู้การผลิตเครื่องจักรกลการเกษตร
- หมู่ที่ 12
 - มีกลุ่มออมละวันละ 1 บาท กองทุนหมู่บ้าน สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านแหล่งทุนในชุมชน การบริหารจัดการทุนในชุมชน
 - กลุ่มเกษตรกรกรรชานา สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเกษตรปลอดภัย และการลดทุนการทำนา
 - กลุ่มอาชีพผลิตน้ำพริก สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการยกระดับมาตรฐาน/คุณภาพการผลิต ตลอดจนการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์

4. ทูทางเศรษฐกิจและการค้าขาย

- หมู่ที่ 1 มีบริษัท/โรงงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ บริษัท บางแคเหนือค้าไม้ลาดหลุมแก้ว (โรงไม้), บริษัท สแตนดาร์ด พรินซ์ จำกัด (โรงกลึง), บริษัท พุดเบลสซิง (1988) จำกัด, บริษัท 3 เอ็ม ประเทศไทย จำกัด, หจก. ประνομ รี่ไซเคิล, บจก. แอล. เอส. เค. เทรดิง (โรงขวด) และ หจก. อุตสาหกรรมยางลาดหลุมแก้ว (โรงยาง) ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาด้านเศรษฐกิจของครัวเรือนในชุมชนและใกล้เคียง ด้วยการรับสมัครคนในชุมชนเข้าไปทำงาน
- หมู่ที่ 2 มีบริษัท/โรงงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ ศูนย์เครื่องจักรส่วนกลาง บริษัท ยูนิค เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) สามารถนำไปพัฒนาด้านเศรษฐกิจของครัวเรือนในชุมชนและใกล้เคียง ด้วยการรับสมัครคนในชุมชนเข้าไปทำงาน
- หมู่ที่ 3 ตลาดนัดเช้าวัดบัวแก้วเกษร สามารถนำไปพัฒนาด้านการจัดการจัดการตลาดและการนำสินค้าชุมชนออกจำหน่าย รวมถึงการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
- หมู่ที่ 4 ตลาดระแหง 100 ปี สามารถนำไปพัฒนาด้านการจัดการจัดการตลาด และการนำสินค้าชุมชนออกจำหน่าย รวมถึงการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีบริษัท/โรงงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จำนวน 10 แห่ง ได้แก่ บริษัท ไทโคพวา จำกัด, บริษัท คงศักดิ์ ควอลิแพค จำกัด, บริษัท วาย.วี. พี. เฟอร์ลีโลเวอร์ จำกัด, บริษัท นิตยาไทยเคอร์รี่โปรดักส์ จำกัด, บริษัท ซีพีแรม จำกัด, บริษัท นีโอคอสเมค จำกัด, บริษัท เมคเทส จำกัด, บริษัท ชัสโก้ จำกัด, บริษัท บอสตาร์ตัน จำกัด และบริษัท ปตท. บริหารธุรกิจ จำกัด สามารถนำไปพัฒนาด้านเศรษฐกิจของครัวเรือนในชุมชนและใกล้เคียง ด้วยการรับสมัครคนในชุมชนเข้าไปทำงาน
- หมู่ที่ 6 โครงการตุน้ำหยอดเหรียญในหมู่บ้าน และมีโครงการเช่าเครื่องครัว อุปกรณ์จัดงานของคนในหมู่บ้าน สามารถนำไปพัฒนาด้านการหารายได้เข้ากองทุนหมู่บ้าน และการพัฒนาต่อยอดกิจการ
- หมู่ที่ 7 มีบริษัท/โรงงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ บริษัท สองสมาน จำกัด และโรงงานแปรรูปผักตบชวา สามารถนำไปพัฒนาด้านเศรษฐกิจของครัวเรือนในชุมชนและใกล้เคียง ด้วยการรับสมัครคนในชุมชนเข้าไปทำงาน
- หมู่ที่ 11 โครงการตุน้ำดื่มหยอดเหรียญ และโครงการร้านถ่ายเอกสารของหมู่บ้าน สามารถนำไปพัฒนาด้านการหารายได้เข้ากองทุนหมู่บ้าน และการพัฒนาต่อยอดกิจการ นอกจากนี้ยังมีบริษัท/โรงงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ บริษัท บลู โซลาร์ ฟาร์ม สามารถนำไปพัฒนาด้านเศรษฐกิจของครัวเรือนในชุมชนและใกล้เคียง ด้วยการรับสมัครคนในชุมชนเข้าไปทำงาน

5. ทูทางทรัพยากรธรรมชาติ

ตำบลระแหงมีน้ำในคลองขุดใหม่ คลองลาดหลุมเขียว และคลองระแหง ซึ่งเป็นคลองสาขาที่มีน้ำไหลผ่านหลายหมู่บ้านในตำบลตลอดทั้งปี สามารถนำไปสู่การพัฒนาด้านการเกษตรให้แก่คนในชุมชน

6. ด้านองค์ความรู้

- หมู่ที่ 4 ประชาชนชาวบ้านด้านอาหารหวานคาว ที่สามารถนำไปสู่พัฒนาด้าน การรวบรวมความรู้ด้านอาหารหวานคาว
- หมู่ที่ 7 ประชาชนชาวบ้านด้านขนมหวาน ที่สามารถนำไปสู่พัฒนาด้าน การรวบรวมความรู้ด้านขนมหวาน
- หมู่ที่ 8 ประชาชนชาวบ้านด้านอุปกรณ์ผักปลา ที่สามารถนำไปสู่พัฒนาด้าน การรวบรวมความรู้ด้านอุปกรณ์ผักปลา
- หมู่ที่ 9 ประชาชนชาวบ้านด้านพันธ์ข้าวปลูก ที่สามารถนำไปสู่พัฒนาด้าน การรวบรวมความรู้ด้านพันธ์ข้าวปลูก
- หมู่ที่ 11 ประชาชนชาวบ้านเรื่องดิน ที่สามารถนำไปสู่พัฒนาด้าน การรวบรวมความรู้ด้านดิน

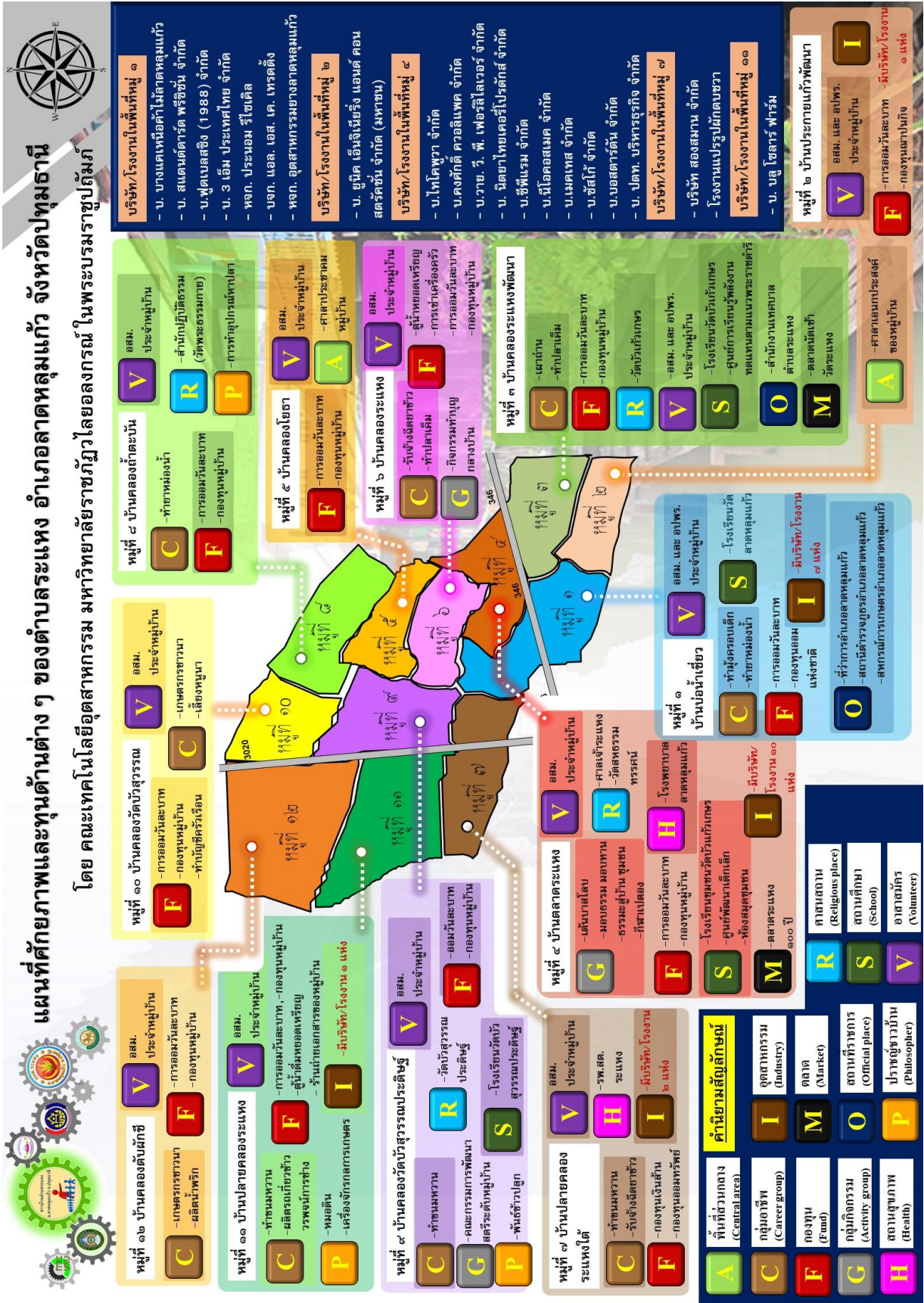
9. ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

- หมู่ที่ 1
 - มุ้งครอบเด็ก สามารถนำไปสู่พัฒนาด้าน การยกระดับมาตรฐาน/คุณภาพการผลิต ตลอดจนการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์
 - ยาหม่องน้ำ สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการยกระดับมาตรฐาน/คุณภาพการผลิต ตลอดจนการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์
- หมู่ที่ 3
 - ถ่าน สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการยกระดับมาตรฐาน/คุณภาพการผลิต ตลอดจนการลดมลภาวะจากกระบวนการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีพลังงานทดแทนเข้ามาช่วย
 - ปลาเค็ม สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการยกระดับมาตรฐาน/คุณภาพการผลิต ตลอดจนการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์
- หมู่ที่ 7
 - ขนมหวาน สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการยกระดับมาตรฐาน/คุณภาพการผลิต ตลอดจนการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์
- หมู่ที่ 8
 - ยาหม่องน้ำ สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการยกระดับมาตรฐาน/คุณภาพการผลิต ตลอดจนการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์
- หมู่ที่ 9
 - ขนมหวาน สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการยกระดับมาตรฐาน/คุณภาพการผลิต ตลอดจนการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์

- หมู่ที่ 11
 - ขนมหวาน สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการยกระดับมาตรฐาน/คุณภาพการผลิต ตลอดจนการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์
- หมู่ที่ 12
 - น้ำพริกแกงเผ็ด ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรตำบลฝักซี สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านการยกระดับมาตรฐาน/คุณภาพการผลิต ตลอดจนการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์

3.2 แผนที่แสดงศักยภาพด้านต่าง ๆ ของแต่ละหมู่บ้านในตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

จากการวิเคราะห์จากศักยภาพชุมชนตำบลระแหงทั้ง 12 หมู่บ้าน สามารถสรุปศักยภาพชุมชนดังภาพที่ 3 ซึ่งอยู่ในหน้าถัดไป

ภาพที่ 3 ศักยภาพชุมชนตำบลระแหง หมู่ที่ 1 - 12

3.3 ปัญหาและความต้องการในพื้นที่ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

1. ด้านทรัพยากรมนุษย์

• หมู่ที่ 1, หมู่ที่ 3 และ หมู่ที่ 4 มีประชากรแฝงในชุมชนเป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีทั้งหมู่บ้าน และสถานประกอบการจำนวนมาก ส่งผลให้ผู้นำชุมชนบริหารจัดการดูแลด้านความเป็นอยู่ได้ยากขึ้น

2. ด้านทุนทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรม

• หมู่ที่ 2 ต้องการสร้างกลุ่มอาชีพทำขนมหวาน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น

• หมู่ที่ 4 ต้องการสร้างกลุ่มอาชีพทำขนมหวาน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น

3. ด้านทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ

• หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 4 ประสบปัญหาเรื่องดินเสื่อมสภาพซึ่งเป็นผลมาจากน้ำเสียที่ปล่อยจากโรงงานอุตสาหกรรม และผลจากน้ำทะเลหนุนสูงในบางฤดูกาล

• หมู่ที่ 5 จนถึง หมู่ที่ 12 ประสบปัญหาเรื่องดินเสื่อมสภาพซึ่งเป็นผลจากน้ำทะเลหนุนสูงในบางฤดูกาล

4. ด้านจัดการสิ่งแวดล้อม

• ประชาชนในชุมชนตำบลระแหงที่ประกอบอาชีพเกษตรกร (ทำนา) ในทุกๆ หมู่บ้านจะมีการเผาฟางข้าวในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิต ต้องให้ความรู้แก่ชาวบ้านถึงผลกระทบที่เกิดจากการเผาฟางข้าว และหาแนวทางการจัดการร่วมกัน

• หมู่ที่ 1 มีการปล่อยควันจากโรงงานอุตสาหกรรมในช่วงกลางคืน ส่งผลให้เกิดปัญหาหมอกควันเป็นอย่างมาก

5. ด้านวัดถุดิบ

• หมู่ที่ 7 ต้องซื้อไข่เป็ดมาทำขนมหวานจากภายนอกชุมชน จึงจำเป็นต้องสนับสนุนให้ชาวบ้านมีแหล่งวัดถุดิบภายในชุมชน

6. ด้านองค์ความรู้

• หมู่ที่ 11 ต้องการพัฒนาองค์ความรู้ทางการเกษตรให้กับเกษตรกร เนื่องจากคนในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร (ทำนา) ที่สามารถนำไปสู่พัฒนาด้านความรู้ในการปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับข้าว ดิน น้ำ ฯลฯ

3.4 ประเด็นการพัฒนาเชิงพื้นที่ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

การกำหนดประเด็นการพัฒนา วิเคราะห์จากศักยภาพชุมชน ปัญหาและความต้องการของชุมชนตำบลระแหงทั้ง 12 หมู่บ้าน สามารถสรุปศักยภาพชุมชนดังภาพที่ 3 (หน้า 21) สามารถสรุปประเด็นการพัฒนา ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การส่งเสริมครัวเรือนพอเพียง

• การส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่หมู่ 1 หมู่ 2 หมู่ 3 หมู่ 4 และหมู่ 5 มีการบริหารรายรับรายจ่ายให้มีความสมดุลกัน เพื่อลดปัญหาการใช้เงินเกินกำลัง ซึ่งจะส่งผลให้การกักตุนเงินนอกระบบ และการเป็นหนี้ของคนในชุมชนลดลง โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

พื้นฐานศักยภาพเดิมของชุมชน

1. พื้นที่หมู่ 1 หมู่ 2 หมู่ 3 หมู่ 4 และหมู่ 5 ของตำบลระแหง จัดเป็นพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญของอำเภอลาดหลุมแก้ว เนื่องจากมีบริษัท โรงงานอุตสาหกรรม ธุรกิจ และการค้าขายอยู่เป็นจำนวนมาก

2. ประชาชนในพื้นที่หมู่ 1 หมู่ 2 หมู่ 3 หมู่ 4 และหมู่ 5 ของตำบลระแหง มีลักษณะการดำเนินชีวิตแบบกึ่งเมือง คือ มีการจับจ่ายใช้สอยสินค้าอุปโภค บริโภคเกือบทุกชนิดเป็นรายวันจากตลาดและร้านค้าภายในพื้นที่ จนประชาชนบางคนเกิดปัญหาใช้เงินเกินตัว

3. ประชาชนโดยส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพพนักงานโรงงาน ลูกจ้างรายวัน รายเดือน ทำให้ไม่มีเวลาจัดทำบันทึกรายรับ - จ่ายของตนเอง และครอบครัว

แนวทางการดำเนินการพัฒนา/ต่อยอด

1. การจัดทำแอปพลิเคชันสรุปรายรับ-รายจ่ายครัวเรือนประจำวัน/เดือน เพื่อให้ประชาชนรู้ข้อมูลรายรับ-รายจ่ายของครอบครัวตนเอง และมีความสะดวก รวดเร็วต่อการเก็บบันทึกข้อมูล

2. การอบรมให้ความรู้การใช้แอปพลิเคชันสรุปรายรับ-รายจ่ายครัวเรือนประจำวัน/เดือน

3. การอบรมให้ความรู้การบริหารรายรับ - จ่าย ภายในครอบครัว

ประเด็นที่ 2 การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์

• การส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่หมู่ 11 มีความรู้เกี่ยวกับการปลูกข้าวโดยวิธีเกษตรปลอดภัย ซึ่งจะส่งผลให้ชาวนาในพื้นที่สามารถขายจากจากการซื้อสารเคมี และยังส่งผลดีต่อสุขภาพของชาวนา ไปจนถึงผู้บริโภค

พื้นฐานศักยภาพเดิมของชุมชน

1. ประชาชนในพื้นที่หมู่ 11 ตำบลระแหง เกือบทั้งหมู่บ้านมีอาชีพหลักคือการทำนา

2. ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 11 มีความเข้มแข็ง และดำรงคตนเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ลูกบ้าน อีกทั้งยังมีความสนใจ และหาความรู้เรื่องเกษตรปลอดภัยมาให้ชาวนาในพื้นที่หมู่ 11 ได้ทดลองปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ จนมีชาวนาบางรายประสบความสำเร็จจากการใช้เกษตรอินทรีย์กับการทำข้าว

แนวทางการดำเนินการพัฒนา/ต่อยอด

1. การอบรมให้ความรู้แก่ชาวบ้านในพื้นที่หมู่ 11 ที่มีความสนใจเรื่องเกษตรปลอดภัยตลอดจนติดตาม และให้คำปรึกษาที่อาจเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาการทำงาน จนกระทั่งถึงระยะเก็บเกี่ยว
2. ประเมินผลความสำเร็จร่วมกับชาวบ้าน ผู้นำชุมชน และขยายผลความสำเร็จให้ชาวบ้านรายอื่น ๆ ได้รับความรู้

ประเด็นที่ 3 การสร้างกลุ่มอาชีพ

- การรวมกลุ่มอาชีพผลิตยาหม่องน้ำ ของกลุ่มชาวบ้านในพื้นที่หมู่ 1 ร่วมกับพัฒนาชุมชนอำเภอลาดหลุมแก้วภายใต้โครงการสัมมาชีพ ซึ่งได้รับการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และขยายผลความสำเร็จของกลุ่มอาชีพผลิตยาหม่องน้ำของชาวบ้านหมู่ที่ 8 ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

พื้นฐานศักยภาพเดิมของชุมชน

1. มีการรวมกลุ่มอาชีพผลิตยาหม่องน้ำอยู่แล้วภายในหมู่บ้านภัทรารมย์ 2 ของหมู่ที่ 1 จำนวน 4 ครัวเรือน
2. มีความต้องการขยายกลุ่มอาชีพผลิตยาหม่องน้ำของหมู่ที่ 1 ให้ใหญ่ขึ้น และมีการวางแผนการผลิต/ การดำเนินการที่เป็นระบบ ซึ่งในเบื้องต้นทางพัฒนาชุมชนอำเภอลาดหลุมแก้วได้บรรจุกิจกรรมดังกล่าวไว้ภายใต้โครงการสัมมาชีพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และรับผิดชอบดูแลโดยผู้ใหญ่วิทนา สุตรัก

แนวทางการดำเนินการพัฒนา/ต่อยอด

1. การออกแบบโมเดลธุรกิจ (Business model canvas) สำหรับการผลิตยาหม่องน้ำร่วมกับสมาชิกที่เริ่มต้นรวมกลุ่ม และสมาชิกที่มีประสบการณ์การทำยาหม่องน้ำอยู่แล้ว (จากกลุ่มอาชีพยาหม่องน้ำของหมู่ที่ 8 และหมู่บ้านภัทรารมย์ 2 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยวิเคราะห์ธุรกิจการทำยาหม่องน้ำก่อนลงมือผลิตจริง ซึ่งเป็นการเสริมความแข็งแกร่งให้สมาชิกสามารถมองภาพรวมของการประกอบธุรกิจผลิตยาหม่องน้ำได้อย่างครบวงจร อีกทั้งยังช่วยให้สมาชิกรูรูปแบบ และปัญหาของธุรกิจที่อาจเกิดขึ้นไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนมองเห็นจุดเด่น จุดด้อยของธุรกิจผลิตยาหม่องน้ำตามโมเดลที่ได้ออกแบบขึ้น
2. นำโมเดลธุรกิจการผลิตยาหม่องน้ำที่ออกแบบขึ้น มาให้สมาชิกของกลุ่มอาชีพผลิตยาหม่องน้ำของหมู่ที่ 1 ทดลองใช้ในกระบวนการผลิต โดยมีเป้าหมายเพื่อลดต้นทุน ระยะเวลา และของเสียที่อาจเกิดขึ้นจากการผลิต ในขณะที่ยังคงไว้ซึ่งคุณภาพของผลิตภัณฑ์
3. ร่วมเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ และช่วยแก้ไขปัญหากับสมาชิกที่อาจเกิดขึ้นจากกระบวนการผลิตยาหม่องน้ำ จนปัญหาต่างๆ ลดลงและหมดไป
4. ร่วมติดตาม และประเมินผลการดำเนินธุรกิจผลิตยาหม่องน้ำของกลุ่มอาชีพ เพื่อถอดบทเรียนและจัดทำเอกสาร/คู่มือการเริ่มต้นกลุ่มอาชีพผลิตยาหม่องน้ำ ของชาวบ้านหมู่ที่ 1 ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ประเด็นที่ 4 การจัดการพลังงานชุมชน

- การพัฒนา/ต่อยอดศูนย์การเรียนรู้พลังงานทดแทนตามแนวพระราชดำริของหมู่ที่ 3 เพื่อให้สามารถนำไปสู่การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้านการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ของตำบล และการเพิ่มศักยภาพการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ของเดิมที่จัดตั้งไว้โดยกรมพลังงานทดแทน กระทรวงพลังงาน เมื่อปี พ.ศ. 2558 ให้มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อนำพลังงานที่ได้มาใช้ในกระบวนการผลิตของกลุ่มอาชีพเผ่าถ่าน โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

พื้นฐานศักยภาพเดิมของชุมชน

1. ชุมชนหมู่ที่ 3 มีศูนย์การเรียนรู้พลังงานทดแทนตามแนวพระราชดำริ โดยกรมพลังงานทดแทน กระทรวงพลังงาน ได้มาจัดตั้งไว้เมื่อปี พ.ศ. 2558
2. ณ ศูนย์การเรียนรู้พลังงานทดแทนตามแนวพระราชดำริ มีการรวมกลุ่มอาชีพเผ่าถ่าน เพื่อหารายได้เข้ากองทุนหมู่บ้าน สำหรับปล่อยกู้ให้กับสมาชิกของหมู่บ้านที่มีความเดือดร้อน

แนวทางการดำเนินการพัฒนา/ต่อยอด

1. เพิ่มศักยภาพการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ให้มีขนาดใหญ่ขึ้น เพื่อให้มีพลังงานไฟฟ้าเพียงพอกับความต้องการพลังงานไฟฟ้าของกระบวนการเผาถ่าน
2. พัฒนาเตาเผาถ่านจากกระบอกหลุมฝังมาเป็นระบบอัตโนมัติโดยใช้พลังงานไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อให้สามารถเพิ่มปริมาณการผลิตต่อวันให้สูงขึ้นจากเดิม
3. พัฒนาระบบดับไฟจากถ่านหลังเผาเสร็จด้วยระบบปั้มน้ำพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์

ประเด็นที่ 5 การส่งเสริมสุขภาพ

- การส่งเสริมกิจกรรมการรวมกลุ่มผู้สูงอายุ และกิจกรรมสันทนาการให้ประชาชนในพื้นที่หมู่ 1 และหมู่ 4 ของตำบลระแหง ซึ่งมีความสนใจและมีการดำเนินกิจกรรมอยู่บ้างแล้ว ให้เป็นระบบและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

พื้นฐานศักยภาพเดิมของชุมชน

1. มีการรวมกลุ่มผู้สูงอายุอยู่แล้วในพื้นที่หมู่ 1 โดยคณะอาจารย์และบุคลากรของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ภายใต้โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสระแก้ว เมื่อปีงบประมาณ 2562 ร่วมกับผู้นำชุมชนและอาสาสมัครสาธารณสุขในพื้นที่ ตลอดจนมีการดำเนินกิจกรรมออกกำลังกายในช่วงเย็นของวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ ในพื้นที่จัดกิจกรรมกลางแจ้งที่จัดทำไว้ให้มาอย่างต่อเนื่องหลังเสร็จสิ้นโครงการ

2. มีการรวมกลุ่มผู้สูงอายุอยู่แล้วในพื้นที่หมู่ 4 โดยผู้นำชุมชน และอาสาสมัครสาธารณสุขในพื้นที่ และมีการจัดกิจกรรมมอบธรรม มอบทาน สำหรับผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยติดเตียงที่ต้องการทำบุญ แต่ไม่สามารถเดินทางไปวัดได้ และกิจกรรมเต้นบาสโลปเกิดขึ้นในชุมชนเป็นประจำ

แนวทางการดำเนินการพัฒนา/ต่อยอด

1. ส่งเสริมให้เกิดการจัดตั้งสมาคมผู้สูงอายุ และอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตน และการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับวัย

2. ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์กิจกรรมมอบธรรม มอบทาน และกิจกรรมต้นบาโลปให้มีประสิทธิภาพ และขยายวงกว้างมากขึ้น

ประเด็นที่ 6 การสืบสานวัฒนธรรมชุมชน

• วัดบัวแก้วเกษร ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ 3 ของตำบลระแหง ถือเป็นวัดที่มีความสำคัญและมีประชาชนทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่เข้ามาใช้เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจเป็นจำนวนมาก เนื่องจากตั้งอยู่ในพื้นที่เศรษฐกิจของอำเภอลาดหลุมแก้ว และยังมีตลาดสำคัญหลาย ๆ ตลาดอยู่ใกล้เคียง และในทุก ๆ ปี ช่วงปีใหม่จะมีการจัดประเพณีตักบาตรพระร้อยขึ้นเป็นประจำทุกปี

พื้นฐานศักยภาพเดิมของชุมชน

1. วัดบัวแก้วเกษรมีการจัดประเพณีตักบาตรพระร้อยขึ้นเป็นประจำทุกปี
2. วัดบัวแก้วเกษรมีพื้นที่ติดกับตลาดระแหง 100 ปี ตลาดนัดเข้าวัดบัวแก้วเกษร และยังอยู่ใกล้กับตลาดคลองถมอำเภอลาดหลุมแก้ว
3. มีหลวงพ่อดำเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์และยึดเหนี่ยวจิตใจทั้งจากคนในพื้นที่ และนอกพื้นที่

แนวทางการดำเนินการพัฒนา/ต่อยอด

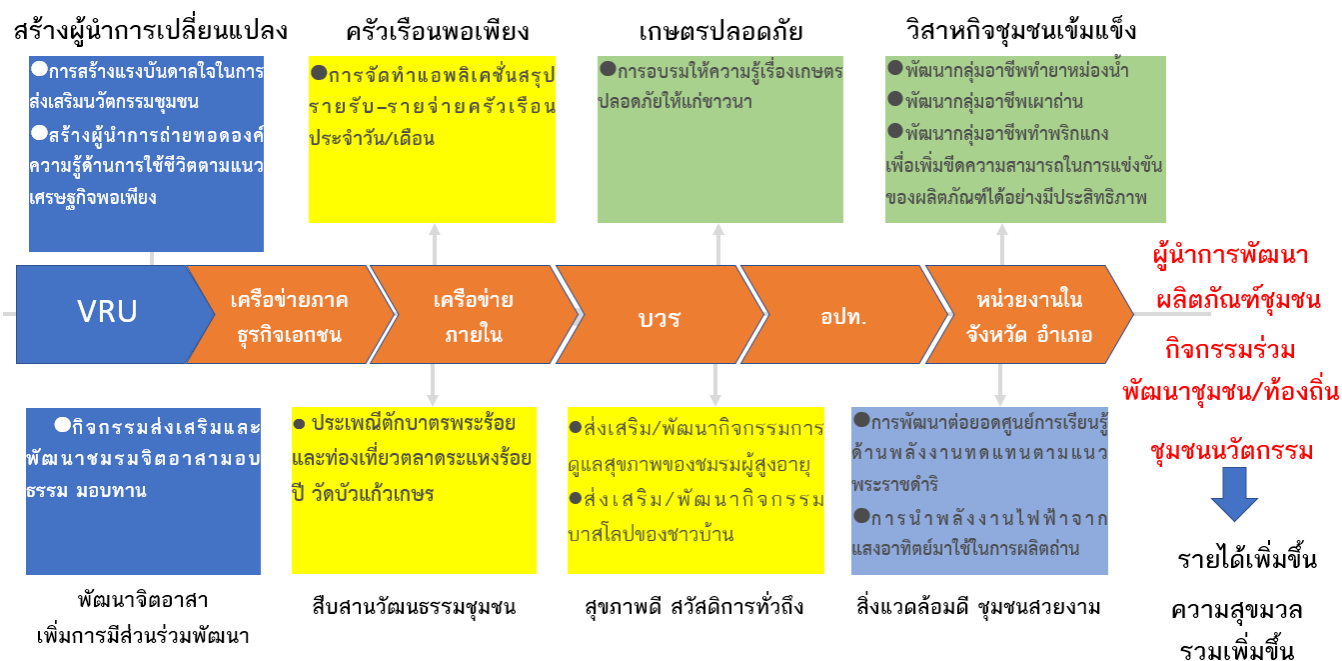
1. ประชาสัมพันธ์ประเพณีให้คนต่างถิ่นได้รับทราบ รวมถึงเชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญต่างๆ ในพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อส่งเสริมให้มือนักท่องเที่ยวมาเที่ยวได้แบบ One day trip ซึ่งกำลังได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวที่กำลังหาสถานที่ท่องเที่ยวใกล้กรุงเทพฯ

ส่วนที่ 4 รูปแบบชุมชนนวัตกรรมในการพัฒนา

จากข้อมูลสรุปประเด็นการพัฒนาดังแสดงในหัวข้อ 3.4 พบว่าบางประเด็นสามารถดำเนินการได้แบบเร่งด่วน แต่บางประเด็นมหาวิทยาลัยยังไม่สามารถดำเนินการได้ โดยสามารถนำเสนอต่อให้หน่วยงานภาครัฐในภาคีเครือข่ายพิจารณาดำเนินตามกรอบหน่วยงานเท่านั้น ซึ่งสามารถจัดทำในรูปแบบการพัฒนาชุมชนนวัตกรรมที่มีทั้งหมด 8 ประเด็น ดังนี้

1. สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง
2. พัฒนาจิตอาสา เพิ่มการมีส่วนร่วมพัฒนา
3. คริวเรือนพอเพียง
4. สืบสานวัฒนธรรมชุมชน
5. สุขภาพดี สวัสดิการทั่วถึง
6. เกษตรปลอดภัย
7. วิสาหกิจชุมชนเข้มแข็ง
8. สิ่งแวดล้อมดี ชุมชนสวยงาม

การพัฒนาชุมชนตำบลระแหง สามารถดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาชุมชนนวัตกรรมโดยมุ่งเน้นการใช้วิสาหกิจชุมชนเข้มแข็งนำการพัฒนาและขยายผลพัฒนาต่อในประเด็นอื่น ๆ ดังภาพที่ 4 และ ภาพที่ 5 ดังนี้

ภาพที่ 4 รูปแบบการพัฒนาชุมชนนวัตกรรมตำบลระแหง

ชุมชนนวัตกรรมวิสาหกิจชุมชนเข้มแข็ง ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

เวทีประชาคม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขยายผลการพัฒนา เรื่องเล่าความสำเร็จ (บทความ ศิลป) เวทีประชุมเสนอผลงาน นโยบายการพัฒนา		
พัฒนาเศรษฐกิจ การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของกลุ่มอาชีพทำขนมหวาน กลุ่มอาชีพทำยาหม่องน้ำ กลุ่มอาชีพเผาถ่าน และกลุ่มอาชีพทำพริกแกง เพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดที่เน้นของดี มีคุณภาพ มีกระบวนการผลิตที่สะอาด ตลอดจนมีราคาขายอมเยาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	พัฒนาสังคม การพัฒนาชุมชนผู้สูงอายุให้เป็นชุมชนที่สามารถดูแลช่วยเหลือตนเองได้โดยการจัดกิจกรรมที่เน้นการดูแลผู้สูงอายุ อาทิเช่น กิจกรรมออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น	พัฒนาสิ่งแวดล้อม การพัฒนาส่งเสริม/พัฒนาการใช้พลังงานจากพลังงานทดแทน และการนำพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนมาใช้ในกระบวนการผลิตของกลุ่มอาชีพต่างๆ เพื่อลดต้นทุนการผลิต และลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกออกสู่ชั้นบรรยากาศ
เสริมศักยภาพกลุ่ม/ครัวเรือน สร้างแรงบันดาลใจด้วยการศึกษาชุมชนต้นแบบ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยใช้ต้นทุนทางเศรษฐกิจให้เกิดศักยภาพสูงสุด ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน		
สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง การสร้างผู้นำการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการใช้ชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาชมรมจิตอาสาสมัคร มอบทาน และส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่ได้เกิดการเรียนรู้จนนำไปสู่การปฏิบัติ		

ภาพที่ 5 รูปแบบกิจกรรมการพัฒนาชุมชนนวัตกรรมวิสาหกิจชุมชนเข้มแข็งตำบลระแหง

จากภาพที่ 4 สรุปได้ว่าการดำเนินงานโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนและท้องถิ่น สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม สามารถดำเนินการได้ทั้งหมด 8 ประเด็นตามรายละเอียดในภาพ เพื่อมุ่งเน้นการสร้างผู้นำในการพัฒนาที่เรียกว่า “นวัตกรรมชุมชน” สร้างการเปลี่ยนแปลงผ่านกิจกรรมสร้างการเรียนรู้จิตอาสาเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์จากผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงชุมชนจากรุ่นสู่รุ่นเพื่อส่งเสริมคนรุ่นใหม่มีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน ส่งเสริมการพัฒนาชุมชนนวัตกรรมวิสาหกิจชุมชนเข้มแข็งตำบลระแหง ใน 3 มิติ ดังนี้ (ภาพที่ 5)

1. **มิติการพัฒนาเศรษฐกิจ** ได้แก่ การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของกลุ่มอาชีพทำขนมหวาน (หมู่ที่ 7 หมู่ที่ 9 และหมู่ที่ 11) กลุ่มอาชีพทำยาหม่องน้ำ (หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 8) กลุ่มอาชีพเผาถ่าน (หมู่ที่ 3) และกลุ่มอาชีพทำพริกแกง (หมู่ที่ 12) เพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดที่เน้นของดี มีคุณภาพ มีกระบวนการผลิตที่สะอาด ตลอดจนมีราคาขายอมเยาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. **มิติการพัฒนาสังคม** ได้แก่ การพัฒนาชุมชนผู้สูงอายุให้เป็นชุมชนที่สามารถดูแลช่วยเหลือตนเองได้โดยการจัดกิจกรรมที่เน้นการดูแลผู้สูงอายุ (หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 4) อาทิเช่น กิจกรรมมอบธรรม มอบทาน กิจกรรมออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น

3. **มิติการพัฒนาสิ่งแวดล้อม** ได้แก่ การพัฒนาส่งเสริม/พัฒนาการใช้พลังงานจากพลังงานทดแทน (หมู่ที่ 3) และการนำพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนมาใช้ในกระบวนการผลิตของกลุ่มอาชีพต่างๆ เพื่อลดต้นทุนการผลิต และลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกออกสู่ชั้นบรรยากาศ